

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Historia Zaringo Badensis

Schöpflin, Johann Daniel

Carolsruhae, 1763

Caput VIII. Zaringicarum terrarum divisio

[urn:nbn:de:bsz:31-295084](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-295084)

C A P U T VIII.
ZARINGICARUM TERRARUM
DIVISIO.

---

§. I.

 Prima Zaringicorum bonorum divisio facta est mortuo Bertoldo I. inter filium ejus Bertoldum II. & ex Hermanno I. triennio ante apud Cluniacenses defuncto, nepotem, Hermannum II; quorum Divisio- nes tres. ille Zaringicas Brisgoviae praecipuas cum Suevicis terras; hic paternum *Marchionis* titulum continuans, Hachbergica, Ortenavica & Ufgovica bona avi sui accepit. Unde Bada Ufgoviae, Marchioni subjecta, pedetentim *Marchionatus* elogio coepit ornari. Secunda distractione Adelbertus, Bertoldi IV. frater, terras illas Teccenses, ut peculiarem Dynastiam, sortitus est, quae deinceps consuetudine & usu formulam induerunt *Ducatus*, quod Adelbertus, ejusque successores Teccenses, Ducali sanguine nati, nomine Ducum insignirentur. Postrema Zaringensium terrarum distractio

facta est, quum linea Zaringensis A. 1218. periisset. Tum vero ad proximos agnatos, Teccæ Duces, Bertoldi V. patruces, & Hermannum IV. Marchionem Badensem, patrimoniales Zaringicæ terræ transituræ videbantur; sed omnia allodia ad Bertoldi V. forores, Agnetem & Annam, transierunt.

§. II.

Bertol-
di V. he-
redes.

Ex feudis ad lineam Badensem præter Landgraviatum Brisgovicæ (a) nihil, quantum novi, pervenit. Teccenses jura sua, ut in iis mox videbimus, Friderico II. Imp. vendiderunt. Fridericus hic Civitatem Friburgi in Brisgovia, Bernam, Friburgum (b) & Salodurum in Helvetia Burgundica, Turicum cum Præfectura in Helvetia Alemannica, & Rheinfeldensem Comitatum in suam, Imperii nomine, potestatem revocavit; unde lites inter eum & forores Bertoldi V. earumque maritos.

Uraci
Comes.

Uracensis Egeno, (c) maritus Agnetis, anno sequenti, Ulmæ primum, dein Hagenoæ cum Imperatore transfegit; (d) qui

(a) Vid. infra Lib. III. Caput de Landgraviis Brisgovicæ.

(b) Bernam & Friburgum a Bertoldo V. adhuc vivente traditas fuisse Friderico II. Imp. scribit GUILLIMANNUS *Habsb.* L. VII. Cap. II. p. 343.

(c) Castrum *Urach* non Wirtenbergicum illud notum, sed aliud Nigræ Silvæ Castrum fuit. Utrumque ad Furstenbergios pertinuit.

(d) Ut ipse Fridericus II. Imp. in Charta A. 1219. Hagenoæ data testatur, quam in Documentis exhibemus.

qui Friburgum & alia eidem restituit. Hoc modo Egeno, cognomento *Barbatus*, (e) Suevicas & Silvæ Nigræ terras cum Friburgo, Brisgoviae civitate, in proprio Zaringorum fundo extructa, (f) accepit. Idem Egeno sane in Charta An. 1219. Friburgum Civitatem *suam* vocavit. Hic deinceps in monte vicino castrum extruxit, ut Friburgenſes in obsequio contineret. In Castro hoc, quod *Burghald* vocabant, (g) diu habitavit Egenonis progenies, titulo Comitum Friburgi clareſcens; a quibus urbs An. 1368. libertatem redemit; brevi poſt in Auftriacam tranſitura ditionem, ut infra docebitur. (h)

§. III.

Altera Bertoldi V. foror, Anna, uxor Ulrici, Comitum ^{Kiburgi} Kiburgi, ex quo matrimonio Heilwigis, mater Rudolphi ^{Comes.}

(e) Egeno Comes, Agnetis maritus, in Charta Tennebac. An. 1220. Friburgum Civitatem fundatam eſſe ſcribit „ ab illuſtribus Ducibus Zaringie, „ progenitoribus uxoris mee, Domine Agnetis Comitiffe, cujus ego „ jure matrimonialis confortii advocatus exiſto &c. „

(f) Vide ſupra in Bertoldo III. §. III. pag. 90.

(g) KIEFFER *de Domo Habsburgo-Auſtr.* pag. 146.

(h) Cap. X.

Habsburgici, nata est, (i) allodialia Helvetiæ bona accepit, quæ Conradus Zaringus, ex familia sua primus Regni Burgundici Rector, ut & filius ejus neposque ab A. 1127. usque ad A. 1218. acquisiverunt. Burgdorfii Comitatus Helvetiæ in Kiburgensium Comitum manibus ad extinctam eorum gentem usque permanfit. Sedes Comitum in sublimi fuit castro, quod imminet oppido. Comitatus hic Clementiæ, Bertoldi V. viduæ, a marito in dotalitium

(i) *Kiburgi Comitum Tabula:*

ULRICUS. (*Charta A. 1218. Herrgott.*) Uxor Anna Zaringica, Bertoldi V. foror. *Chron. Constant.*

Filii Ulrici. Charta 1223. Herrg.

HARTMANNUS. <i>Charta</i>	WERNER. Hunc Annæ	HEILWIG.
A. 1271. apud <i>Herrg.</i>	Zaring. maritum facit	Uxor Alberti
Rudolphus I. eum	<i>Guillim. de Reb. Helvet.</i>	Habsburgici.
vocat avunculum.	L. II. C. 15.	
<i>Herrg.</i>		
	HARTMANNUS junior,	RUDOLPHUS
	Rudolphi I. confobrinus,	HABSBURG.
	possessor Burgdorfii.	Romanorum Rex
	<i>Charta Ann. 1275. ap.</i>	nat. 1218.
	<i>Herrg.</i>	

Unde *Annales Colmar.* ab initio: „natus est (Rudolfus) de
„progenie Ducis Zeringiæ eodem Anno 1218. quo Bertoldus
„decessit.

destinatus fuerat. Sed Comes Egeno captivam eam tenens, occupavit Comitatum, qui tamen deinceps ad Kiburgenfes pervenit. Reliquæ Burgundicæ apud Helvetios terræ ita divifæ, maximam ut Pagi Vaudensis partem Sabaudicæ Comes, (l) aliam ejusdem Vaudi & Uchtlandiæ partem Laufannensis Epifcopus, Kiburgi, Grierii, Novi Caftri Comites & Granfonii Dynafta aliique acceperint.

§. IV.

Berna Ottonem Comitem de Regensperg Advocatum Berna. Imperii ab initio habuit; fed brevi post ab omni Advocatia liberata, (m) Civitas Imperii libera evafit. Henricus VII. Romanorum Rex A. 1224. V. Kal. Jan. Bernæ judicium habuit. (n)

Friburgum ejusdem, uti Berna, Uchtlandiæ civitas, a Friburg. Helvet. Friderico II. Imp. An. 1219. Hagenoviæ libera Imperii urbs agnita, protectorem primo Comitem Kiburgi, qui Burgdorfii

C c 2

(l) GUICHENON. *Hift. de Savoye.*(m) NAUCLERUS Vol. II. Generat. XXXIX. fol. 754. SIMLERUS in *Helvetia*, Art. *Berna.*(n) In fententia, quam pronuntiavit, Henricus ait: „Coram nobis jam „ pridem apud Bernum in judicio residentibus &c. „ In fine ait: *Datum* „ apud *Bernum.*

fedebat, atque deinceps extinctis Kiburgiis, Habsburgenses sibi Advocatos elegit; (o) foederi denique accessura Helvetico. (p)

Turicum. Turicum, post Zaringos, pleniorum quoque immunitatem Civitatis liberae, uti Friburgum accepit & Berna. Zaringenses jus eligendi senatum & Advocatiam in Monasteria illius urbis exercuerunt. Hanc Fridericus II. Imp. in specialem Imperii tutelam recepit, ac jus eligendi senatum transtulit in cives, (q) addiditque, urbem ab Imperio nunquam posse seungi. A. 1251. fossa fuit munita & vallo, atque cum Suitensibus & Uraniis foedus inivit; donec Helvetico majori foederi A. 1351. accessit.

(o) GUILLIMANNUS de *Rebus Helveticis* Lib. III. Cap. IX.

(p) An. 1481.

(q) BLUNTSCHLI *Memorabilia Tigurina* pag. 344.

CAPUT

T A B U L A I V.
G E N E A L O G I A D U C U M T E C C E N S I U M

BERTOLDUS II Dux Zaring. † 1111.

BERTOLDUS III Dux Zaring. condit Friburgum Brisgovie 1120. † 1122.   CONRADUS Dux Zaring. fit Rector Burgundiae 1126. † 1152.

BERTOLDUS IV. Dux Zaring. & Rector Burgund. † 1186.   Rudolphus Episcopus Leod. † 1189.   ADELBERTUS 1152. & 1181. Dux de Tecke 1193. et 1215.

CONRADUS I Dux de Tecke 1232.   BERTOLDUS Princeps Teccensis, Episcopus Argent. 1223. † 1244.

LUDOVICUS I Dux Tecc. 1249. et 1258.

LUDOVICUS II Dux de Tecke 1278. † 1283. sepultus in Owen   CONRADUS II Dux de Tecke 1278. † 1292.

LUDOVICUS III Dux 1279. † ante 1295. Ux. Luitgardis Marchio- nissa Burgoviae.	HERMANNUS I Dux 1295. et 1302.	SIMON 1305. † 1316. Ux. Agnes Com. de Helffen- stein.	CONRADUS 1305. † 1329.	LUDOVICUS 1305. † 1334. Ux. Margare- tha de Truchen- dingen.	FRIDERI- CUS 1305.
--	--------------------------------------	--	---------------------------	---	-----------------------

LUDOVICUS IV. Dux 1328. Judex Curiae Imp. 1346.   HERMANNUS II Dux 1343. & 1361.   LUTZMANNUS 1314.   FRIDERICUS I Dux 1317. Advocatus provinc. Augustanus 1347. Sueviae & Alfatinae Austr. 1359.

FRIDERICUS II Dux 1371. vendit Teck et Kirchheim 1381.

CONRA- DUS III Dux nat. 1361. † post 1381.	FRIDERI- CUS III Dux 1385.	ULRICUS 1409. † 1432. Ux. Anna, Ca- simiri Ducis Polon. filia.	GEORGIUS S. Th. D. Pro- vincialis Ba- variae.	LUDOVICUS V. Patriar- cha Aquile- jensis † 1439. familiae suae ultimus.	AGNES Ux. Heinr. Com. de Werden- berg.	MARGARE- THA Ux. Fri- derici Com. de Orten- burg.	GUTA Ux. Johannis Com. de Wertheim.	IRMEN- GARDIS Uxor Viti de Rech- berg.
--	----------------------------------	--	--	--	---	---	--	--

